

„LINDA / REMIX 2001“ 160 x 200 õli, akrüül / lõuend 1980 / 2001

„LINDA / REMIX 2001“ 160 x 200 õli, acrylic paint / canvas 1980 / 2001

Jaanuar January	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Veebruar February				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

„ON - OFF” 160 x 200 akrüül / lõuend 2001

“ON - OFF” 160 x 200 acrylic paint / canvas 2001

Märts March	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Aprill April		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

„TRAGEDIA ŽIZNI“ 160 x 200 õli, akrüül / lõuend 2001

„TRAGEDIA ŽIZNI“ 160 x 200 oil, acrylic paint / canvas 2001

Mai May		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Juuni Jun	30				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

„ODIN RAZ NE V SŠTŠJOT“ 160 x 200 õli, akrüül / lõuend 2001

“ODIN RAZ NE V SŠTŠJOT” 160 x 200 oil, acrylic paint / canvas 2001

Juuli July	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
August August				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

„NOORUS N° 11, 1973“ 160 x 200 õli, akrüül / lõuend 2001

„NOORUS N° 11, 1973“ 160 x 200 oil, acrylic paint / canvas 2001

September September	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
Oktoober October			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

„LUCY IN THE SKY WITH DIAMONDS“ 160 x 200 õli, akrüül, ready-made / lõuend, 2001

"LUCY IN THE SKY WITH DIAMONDS" 160 x 200 oil, acrylic paint, ready-made / canvas, 2001

November	November					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Detsember	December	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			

Elkeni seisukohad mälust on põhjapanevad ja pika eneseuurimise tulemus. ... mälust pole võimalik midagi välja kustutada. Kujundlikult võrduks mälu sellisel juhul riieli või andmepangaga, kus tarvitseb vaid käsi mingisse lahtrisse sisse pista ja juba ongi kogu *fail* peos. Minevikujuhtum koos kunagiste tunnete, lõhnade, hirmude jms. Sellega, et ajatunnetus meie sees pidevalt muutub, on Elken väga osavalt arvestanud.

Publiku rolliks pole sugugi ainult vana moosi nautimine. Kollaažlikud maalid esindavad erinevaid fikseeritud hetki ja minevik ning olevik kattuvad võrdsete osapooltena.

Elken kommenteerib abstraktse ja hüperrealistliku osa koos-eksisteerimist oma maalidel kui isiksuse eri faase, mis temas paralleelselt eksisteerivad. Elken naudib silmnähtavalt seda vastandlike jõudude mõllule rajanevat karakteristikat. Teema on delikaatne, sest võime käsitleda olukorda, kus iga nähtuse tarvis eksisteerib mingi paralleeljõud huviäratavalt mitmekülgse kombinatoorika eeltingimusena. Võime, kuid ei tarvitse.

Näituse võimsaimad tööd on need, kus postmodernistlikul kil-lustatusel vahada ei ole lastud. Etapiliseks Elkeni biograafias võib kujuneda maal „*Linda / Remix 2001*”, kus H o p p e r i laadne üksin-dusest ja ootamisest kõnelev ja *hopperlike* illusionismifoobiatega salapäraseks tehtud, vitriiniklaasidel mänglevate vastupeegelduste-ga pilt on väga õnnestunult istutatud uude, *graffity* maalingutega ülekülvatud linnaruumi. Maal ootavast naisest pärineb Elkeni varasest, 1970-ndatel valminud kavanditemapist ja on Hopperi mõjutuste tõttu tavatu. Otse uskomatu, kuidas selle tööga *graffityga* täissõditud pinnad kokku sobivad.

Elken nimetab oma viimastel aastatel ülesleitud jutustamisviisi „jäätmehetade tehnoloogiaks”. Jäätmehetade on kunstniku vanad maalid, mida asuvad kummastama Elkeni uuemad tehnoloogiad. Erinevad pildiosad viiakse kokku ja seda etappi võrdleb Elken filmiliku paralleelmontaažiga. Ilmselt on siinkohal peetud silmas filmilikkude kaadrite alateadvusest, kus minevikus asetleidnule projitseeritakse sähvatusi nüüdisaegses maali- ja *graffity* keeles.

Eha Komissarov. Saate tekstist näitusele „Mälumäng” Vaal galeriis 31.10 - 17.11.2001 /

„Mälumäng” demonstreeris selgelt Elkeni kinnisideed interpreteerida maalikunsti kui erinevate modernistlike laadide sulatusahju, kui pedagoogiliselt universaalset kogemust.

Tulemus võiks sel juhul jääda kaunis eklektiliseks ja ebaisikupäraseks, kui Elken lisaks spetsiifilise intuiitse maali keele väljatöötamisele ei seoks süzheede (kui üldse Elkeni töödes süzheest rääkida) lokaalse argimütoloogiaga ning värvide ja sümbolitega, mis rahvusvaheliselt ühiskondlikus teadvuses seostuvad otsekohe kommunistliku mineviku märkidena. Mütoloogia aluseks on Elkenil siiani põlatud kaootiline nõukogude aeg ning selle tänaseni avalduvad ropud anarhistlikud sümptomid linnaruumis. Ütleksin,

et russofiilne nõukogude aeg ja selle rewriting ning autoreferents annab tollal esmakordselt kunstiparnassil seisnud kunstniku kaas-ajast kõnelevalle maalidele justkui individuaalse mütopoeetilise tausta. Võib-olla peaks Elkeni maale lugema nagu rap-tekste („Odin raz ne v shtot”, 2001). Ehkki Elken endiselt poetiseerib metropoli üksindust, on tema uus linnaruum nüüd agressiivsete verbaalsete sõnumite billboard.

Ühe polüstilistilise maali võimalikult paljude semiootiliste tähendustega täitmisel kummitab alati kujundliku ülekujutamise oht ning kokkuvõttes teatud hermeneutiline tühjus (ärgem unustagem, et Elkeni maalid töötavad ka verbaalsete retooriliste tekstidenäna), iseäranis kui tööd kipuvad üksteist veel motiivilt kor-dama. Elken oskab aga negatiivse märgiga eklektikast teha peaaegu alati positiivse tähendusega sõnumikandja, pannes vaataja usku-ma, et maalikunsti päästmine multimeedia ajastul seisnebki realist-liku motiivi abstrahheerimise, tohutu emotsionaalse värvijõu ja võimsate kujundite koosmõjus - kui vanamoodsalt see ka ei kõlaks.

Harry Liivrand „Elkeni linnalik mütopoeetika”, kunst.ee 4/2001 /

JAAN ELKEN

S (B) 1954

Elken's positions regarding memory are fundamental and the product of a long process of self-exploration...It is not possible to erase anything from one's memory. In this case, memory is figuratively equivalent to a shelf or a database, where one needs only to stick one's hand in a compartment to grasp the entire file in hand. An incident from the past with its accompanying feelings, odours, fears and other such sensations. Elken has very skillfully accounted for the fact that the perception of time within us changes constantly.

The role of the public is not at all to merely enjoy old jam. Collage-like paintings represent various fixed moments and the past and present overlap as equal parties.

Elken refers to the coexistence of abstract and hyper-realistic parts in his paintings as different phases of his personality that exist in parallel within him. Elken obviously enjoys this specification based on the tumult of contrary forces. This is a sensitive subject because we may consider a situation in which for every phenomenon there exists some sort of parallel force as the precondition for intriguingly versatile combinations. We may, but not necessarily.

The most powerful works of the exhibition are those in which postmodernist fragmentation is not allowed to run rampant. The painting *Linda / Remix 2001*, in which a picture with reflections playing on the glass of display windows telling of Hopper-like lone-

liness and expectation and made mysterious with Hopper-like pho-bias of illusionism is very successfully situated in a new urban space spattered with graffiti.

The painting of a waiting woman is from Elken's early sketch portfolio done in the 1970's and is unusual due to the influences of Hopper. It is simply unbelievable how surfaces covered with graffiti go together with this work.

Elken calls his manner of narrating discovered in recent years "waste-free technology". Waste refers to the artist's old paintings that start to appear strange alongside Elken's newer techniques. Different parts of pictures are put together and Elken compares this stage to film-like parallel editing. Here reference is apparently being made to the film-like frame from the subconscious where flashes in the contemporary language of painting and graffiti are projected onto what has taken place in the past.

Eha Komissarov. From the foreword for the Quiz Game exhibition at the Vaal Gallery from October 31 to November 17, 2001 /

Quiz Game clearly demonstrated Elken's obsession with interpreting the art of painting as a smelter of various modernistic styles, as a pedagogically universal experience. The result could in this case remain rather eclectic and generic if Elken, in addition to working out a specific, intuitive language of painting, did not connect the story line (if one can speak of a story line at all in Elken's works) to the local everyday mythology and to colours and symbols that are directly associated as signs of the communist past in social consciousness internationally. To this day, the detested soviet era and its obscene anarchistic symptoms that still remain in today's urban space serve as the basis for Elken's mythology. I would say that the russophilic soviet era and its rewriting and auto-reference provide those paintings set in the contemporary time of this artist, who at the time stood at the Parnassus of art for the first time, something of an individual mythological-poetic background. Perhaps Elken's paintings should be read like rap texts ("Odin raz ne v shtot", 2001). Although Elken still poeticises metropolitan loneliness, his new urban space is now a billboard for aggressive verbal messages. The danger of figurative overloading and in summary a certain hermeneutic emptiness always stalks poly-stylistic paintings that are filled with as many semiotic meanings as possible, especially if the themes of the works tend to repeat (let us not forget that Elken's paintings also work as rhetorical verbal texts). Elken, however, almost always knows how to turn negatively marked eclectics into message bearers with a positive meaning, leading the viewer to believe that the salvation of the art of painting in the multimedia age lies in the cumulative effect of the abstraction of realistic themes, the tremendous emotional force of colour, and powerful imagery - regardless of how old-fashioned this may sound.

Harry Liivrand "Elken's Urban Mythological Poetics", kunst.ee 4/2001 /

värv kui kunst 2003

design DIVISION | photo TOOMAS KOHV | repro PRISMA PRINT | print AKTAPRINT | printed 200